

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра економічної та соціальної географії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від _____ 2019 р.

ПРОГРАМА

Вибіркової навчальної дисципліни

Географія світового господарства

підготовки – Бакалавра

Галузь знань – 01-Освіта

Спеціальність – 014 Середня освіта

Освітня програма «Географія.Економіка»

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Географія світового господарства» підготовки Бакалавра, Галузь знань – 01-Освіта, Спеціальність – 014 Середня освіта, Освітня програма «Географія.Економіка»

«30» серпня, 2019 р. – 10 с.

Розробник: Краснопольська Н. Н., к. геогр. н., доцент кафедри економічної та соціальної географії

Рецензент:Поручинський В.І., к. геогр. н., доцент кафедри фізичної географії

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економічної та соціальної географії
протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри:

Барський Ю. М.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією географічного факультету
протокол № 1 від 11 вересня 2019 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету

Поручинський В. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань – 01-Освіта Спеціальність – 014 Середня освіта Освітня програма «Географія.Економіка»	Обов'язкова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 4
		Семестр 8
ІНДЗ: є		Лекції 30 год.
		Практичні (семінарські) 30 год.
		Самостійна робота 80 год.
		Консультації 10 год.
Форма контролю: залік		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Навчальний курс «Географія світового господарства» входить до числа навчальних дисциплін, котрі дають базові теоретичні знання та вихідні практичні навички майбутнім фахівцям географам. Саме в процесі вивчення даного курсу студенти вперше знайомляться з багатьма економічними поняттями, методиками, термінами, які в подальшому будуть детально розглядатися при вивченні спеціальних дисциплін.

Практично, студенти повинні засвоїти якісно новий рівень дослідження територіальних і глобальних проблем.

Предметом вивчення “Географії світового господарства” є світогосподарська система господарства та географія її макрогалузевої структури.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- **знати:**

розуміти процеси становлення світового господарства як цілісної системи;
особливості геопросторового розміщення та економічні проблеми галузей світового господарства;

сучасні ринкові механізми світового господарства.

розуміти процеси становлення світового господарства як цілісної системи;

особливості геопросторового розміщення та економічні проблеми галузей світового господарства;

сучасні ринкові механізми світового господарства.

вміти:

здійснювати систематизацію та аналізувати чинники, які впливають на розвиток світового господарства;

застосовувати різні способи збору інформації задля аналізу та оцінки реального стану та прогнозування перспектив розвитку основних галузей світового господарства;

проводити узагальнення та презентацію результатів щодо територіальних відмінностей у рівнях розвитку галузей світового господарства .

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів.

Таблиця 3

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Консул.
Змістовий модуль 1. Становлення світового господарства					
Тема 1-2. Сучасне світове господарство, його структура	15	4		10	1
Тема 3. Особливості розвитку світового ринкового господарства	11	2		8	1
Тема 4. Процеси глобалізації та економічної інтеграції у світовому господарстві	13	2	2	8	1
Тема 5. Міжнародний географічний поділ праці	13	2	2	8	1
Тема 6. Постіндустріальний етап світового розвитку: проблеми, протиріччя.	10	2		8	
Тема 7. Концепція про світові міста	8	2		6	
Змістовий модуль 2. ГЕОГРАФІЯ ГАЛУЗЕЙ ВТОРИННОГО ТА ТРЕТИННОГО СЕКТОРУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА.					
Тема 8. Гірничодобувна промисловість світу, електроенергетика.	15	2	4	8	1
Тема 9-10. Географія промисловості світу: металургія, машинобудування, хімічна промисловість.	19	4	4	10	1
Тема 11. Географія промисловості світу: лісової, легкої, харчової.	13	2	4	6	1
Тема 12. Сільське господарство у світовій	9	2	2	4	1

економіці.					
Тема 13. Географія сільського господарства світу	12	2	4	6	
Тема 14. Географія інфраструктури світового господарства	13	2	6	4	1
Тема 15. Світовий процес модернізації світового господарства, географічні особливості	7	2		4	1
Всього годин	150	30	30	80	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота виконується студентами згідно з розподілом годин за темами і включає в себе різні види самостійної роботи: вивчення конспекту лекцій та літературних джерел, підготовка до практичних занять, тестів та контрольних робіт, самостійне вивчення окремих питань курсу, підготовка доповідей.

Денна форма навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Етапи формування світового господарства	2
2	Основна вісь світового господарства.	2
3	Сучасна географічна модель світового господарства..	2
4	Фактори економічного розвитку	2
5	Особливості сучасної економічної глобалізації	2
6	Моделі економічного розвитку	2
7	Форми міжнародної спеціалізації	2
8	Просторова модель світового господарства	2
9	Суспільно-географічні аспекти вивчення географії світового господарства	2
10	Типи зовнішньоторговельної політики	2
11	МГПП як основна економічна категорія	2
12	Структурний аналіз світового господарства	2
13	Міжнародна спеціалізація у світовому господарстві	2
14	Міжнародне кооперування у світовому господарстві	2
15	Перша промислова революція	2
16	Друга промислова революція	2
17	Третя промислова революція	2
18	Географічні аспекти міжнародної економічної інтеграції	2
19	Фактори економічного розвитку Особливості сучасної економічної глобалізації..	2
20	Умови і чинники формування міжнародної торгівлі.	2
21	Взаємовплив процесів поділу, інтеграції праці і міжнародної торгівлі	2
22	Взаємовплив процесів поділу, інтеграції праці і міжнародної торгівлі.	2
23	Фактори економічного розвитку Особливості сучасної економічної глобалізації..	2
24	Особливості сучасної галузевої структури світового господарства та промисловості	2
25	Сільське господарство в умовах ринку	2
26	Регіональні особливості світового сільського господарства	2
27	Транспортно-логістичні системи світу	2
28	Економіка інформації та географія інформаційного сектору світового господарства	2

29	Інформаційний простір та інформаційне суспільство	2
30	Географія сфери послуг у світовому господарстві	2
31	Соціальні товари у світовому господарстві	2
32	Фактори економічного розвитку Особливості сучасної економічної глобалізації..	2
33	Соціальні проблеми у світовому господарстві	2
34	Науково-освітній комплекс у світовому господарстві	2
35	Географія транснаціональних корпорацій	2
36	Консалтинг у світовому господарстві	2
37	Туризм як соціокультурний феномен сучасної цивілізації	2
38	Світові міста	2
39	Значення ТНК у світовому господарстві	2
40	Географічний аналіз ТНК	2
	Разом	80

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДЗ

ІНДЗ – наукова робота дослідницького напрямку, основною метою якої є закріплення теоретичних знань, набуття практичних навиків опрацювання довідкового матеріалу, статистичних даних, картографічного матеріалу, складання комплексної характеристики структурних складових світового господарства.

ІНДЗ видається студенту викладачем на початку семестру. Студент повинен надати ІНДЗ для перевірки при оцінці проміжних знань (модульного контролю). Оцінка за виконання ІНДЗ враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни.

Загальні вимоги до виконання:

- індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер;
- тип індивідуального завдання – розрахунково-графічний;
- виконується ІНДЗ з додержанням усіх технічних вимог до письмових робіт. Текст має бути надрукований на принтері через 1,5 міжрядкових інтервали на одному боці аркуша білого паперу формату А4. Шрифт Times New Roman, 14 пт. Текст розміщується на сторінці, яка обмежується полями: ліве – 25 мм, нижнє, верхнє – 20 мм, праве – 15 мм. За обсягом ІНДЗ має складати 15-20 сторінок. ІНДЗ починається з титульного аркуша, за ним розміщуються послідовно зміст ІНДЗ, основний текст (схеми, таблиці, графіки, карти, завдання з підзаголовками відповідно до змісту роботи), список використаних джерел (не менше 15), посилання на джерело інформації – обов’язкове;

- оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання:

Рівень виконання ІНДЗ	К-ть балів
ІНДЗ виконано відмінно: повно висвітлена тема із сформульованими власними висновками	8-10
Недостатньо висвітлена тема із нечітко сформульованими власними висновками	5-7
Задовільне виконання ІНДЗ – неповно висвітлено тему без власних висновків студента	4-3
Тема висвітлена без чіткого розуміння суті дослідження	1-2

Обов'язковими структурними компонентом ІНДЗ є Титульна сторінка. Зміст. Вступ. Основна частина. Висновки. Література. Додатки.

На **Титульній** сторінці повинна бути вказана кафедра, назви теми завдання, група, прізвище та ім'я студента, рік виконання.

Зміст розміщують на початку роботи.

У **Вступі** обґрунтовується актуальність теми, ступінь її вивчення у науковій літературі, визначається мета і завдання, об'єкт і предмет дослідження.

В **основній частині** виділяють дві складові: теоретико-методична і дослідницько-аналітична.

Теоретико-методична частина повинна містити аналіз вихідних матеріалів, тобто систематизацію здобутих знань до обраної теми, загальний опис методики дослідження, основні напрями сучасних наукових досліджень країни, регіону, основні поняття та категорії, що є основними в роботі. В тексті обов'язкові посилання на літературні джерела.

Теоретична частина повинна містити власне ставлення студента до інтекстованої інформації.

Дослідницько-аналітична частина – характеристика однієї з галузей світового господарства згідно плану: етапи розвитку галузі, роль галузі у світогосподарському виробництві, характеристика динаміки виробництва продукції даної галузі, головні риси розміщення підприємств даної галузі, головні регіони виробництва продукції даної галузі, головні країни експортери і імпортери, екологічні, економічні проблеми та перспективи розвитку галузі.

Висновки повинні відповідати поставленим завданням. У них формулюють пропозиції, ідеї автора щодо організації та проведення подібних досліджень в даному напрямку.

Література містить основні та додаткові джерела, інтернет ресурс, загальним обсягом не менше 10-ти. Укладається у порядку посилань у тексті або в алфавітному порядку або заголовків. Література повинна бути укладена згідно вимог (Додаток А).

Додатки повинні обов'язково містити картосхеми, рисунки, таблиці складені автором. В разі використання довідкового матеріалу з інших джерел, обов'язкове посилання на авторів і видання.

Загальний обсяг роботи – 10-15 сторінок комп'ютерної верстки.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
2. Виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
3. Модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Денна форма навчання

Таблиця 6

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль (макс = 40 балів)															Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1															Модуль 2			
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2										МКР1	МКР2		
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	ІНД 3			100
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		30	30	
30															10	60		

Учні відповіді оцінюються за такими критеріями:

0.5 бали – відповідь поверхнева на основі прочитаної лекції; відповідь хаотична, фрагментарна; відтворення заученого матеріалу без усвідомлення його суті; розуміння і розкриття лише окремих позицій.

1 бал – відповідь послідовна, недостатньо структурована; роз'яснення переважної кількості позицій (без виділення основних позицій); використання тексту лекції та одного підручника.

1.5 бали – відповідь логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників.

2 бали – відповідь чітка, структурована, логічна; включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; аргументоване посилення на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, власні наукові доробки; наведення власних прикладів; порівняльний аналіз.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Географія світового господарства з основами економіки: навч. посібник / [за ред. Олійника Я. Б., Смирнова Г. Г.]. – Київ: Знання, 2011.– 637 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність: Термінологічний словник / [за ред. Загороднього А.Г., Вознюка Г.Л.]. – Київ: Кондор, 2007.– 168 с.
3. Економічна і соціальна географія світу: навч. посібник / [за ред. Кузика С.П.]. – Львів: Світ, 2002.– 672 с. .
4. Кириченко О. А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник/ Кириченко О. А. – К.: Знання-Прес, 2002. -38
5. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. – Київ: Знання, 2008.– 405с.
6. Мазурок П. П. Історія економічних учень у запитаннях і відповідях Навч. посіб. – 2-ге вид., стер. / П. П. Мазурок. – К. : "Знання", 2006. – 477 с.
7. Макроекономіка: підручник / [за ред. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О.]. – Київ: Знання, 2008. – 743 с.
8. Міжнародна економіка: навч. посібник / [за ред. Кравчука О. Я., Божидарніка Т. В., Савош Л. В. Та ін.– Луцьк: Редакційно-видавничий відділ ЛНТУ, 2010. – 420 с.
9. Пістун М. Д. Основи теорії суспільної географії: Навч. посібник для студ. геогр. фак. ун-тів / М. Д. Пістун. – К. : Вища школа, 1996 – 231 с.
10. Світова економіка: підручник / [за ред. Філіпенко А. С., Будкін В. С., Рогач О.І.]. – Київ: Либідь, 2007. - 582 с.
11. Світова економіка: навч. посібник / [за ред. Козака Ю.Г, Ковалевського В.В., Логвінової Н.С.]. – Київ: " Центр учбової літератури", 2010. - 327 с.
12. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії: навчальний посібник / О. Г. Топчієв. – Одеса: стропринт, 2001. – 560 с.
13. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навч. посіб. / О. Г. Топчієв. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с. 17.
14. Топчієв О. Г. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: навч. посібник / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова, В. В. Яворська. – Херсон ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 370 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Модель участі країни світу у світовому господарстві
2. Міжнародний географічний поділ праці, як основна наукова категорія географії світового господарства
3. Міжнародна спеціалізація та кооперування у світовому господарстві
4. Структурний аналіз світового господарства .
5. Еволюція думки з питань міжнародного поділу праці та територіальної організації світового господарства
6. Перша промислова революція
7. Друга промислова революція
8. Третя промислова революція
9. Структура валового внутрішнього продукту
10. Інтернаціоналізація та глобалізація у світовому господарстві

11. Географічні аспекти міжнародної економічної інтеграції.
12. Природні ресурси у світовому господарстві та на світовому ринку
13. Географія мінеральних ресурсів (корисних копалин світу)
14. Агрокліматичні ресурси світу
15. Водні ресурси світу
16. Земельні ресурси світу
17. Лісові ресурси світу
18. Структура ринку промислової продукції
19. Особливості сучасної галузевої структури господарства і промисловості
20. Гірничо добувна промисловість світу
21. Енергетика світу
22. Чорна металургія світу
23. Кольорова металургія світу
24. Світове машинобудування
25. Хімічна промисловість світу
26. Лісова промисловість світу
27. Легка промисловість світу
28. Харчова промисловість світу
29. Світове господарство в умовах ринку
30. Державна політика підтримки сільського господарства
31. Регіональні особливості світового сільського господарства
32. Сільське господарства як галузь світового господарства
33. Географія рослинництва світу
34. Географія рослинництва світу
35. значення ТНК у світовому господарстві та їх економічна сутність
36. Історико географічний аспект розвитку ТНК.
37. Географічний аналіз ТНК.
38. Найбільші корпорації світу .
39. Транспортно-логістичні системи світу.
40. Фактори економічного розвитку Особливості сучасної економічної глобалізації.